

Østfold fylkeskommune
Vannregionmyndigheten for Glomma
Postboks 220
1702 SARPSBORG

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2010/8218-52-156931/2012-PEHL	M10	14.12.2012

Høringsuttalelse fra Fredrikstad kommune til Vesentlige vannforvaltningsspørsmål Vannregion Glomma

Fredrikstad kommune ved Bystyret har i møte 06.12.2012 (utvalgssaksnr 121/12) gitt uttalelse til høringsdokumentet «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål» for Vannregion Glomma og Vannområde Glomma sør for Øyeren. Høringsuttalelsen er vedlagt.

Med hilsen

Dette dokumentet er ekspedert uten underskrift

Per Helge Ludviksen
overingeniør

Vedlegg:

- 1 Særutskrift Bystyresak 121/12 - Orientering om vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Glomma og vannområde Glomma sør for Øyeren

Miljø og landbruk

Besøksadresse: Nygaardsgt. 16, 1606 Fredrikstad
E-postadresse: postmottak@fredrikstad.kommune.no
Telefon: 69 30 60 00 Telefaks: 69 30 60 04

Postadresse: Postboks 1405, 1602 FREDRIKSTAD
Webadresse: www.fredrikstad.kommune.no
Tlf. saksbeh.: 69 30 56 61 Bankkonto: 5122 05 77000

Saksnr.: 2010/8218
Dokumentnr.: 44
Løpenr.: 130557/2012
Klassering: M10
Saksbehandler: Per Helge Ludviksen

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Formannskapet	22.11.2012	166/12
Bystyret	06.12.2012	121/12

Orientering om vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Glomma og vannområde Glomma sør for Øyeren

Rådmannens innstilling

Rådmannen anbefaler formannskapet å gi slik innstilling til Bystyret:

1. Bystyret slutter seg til rådmannens vurdering av vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Glomma og vannområde Glomma sør for Øyeren

Fredrikstad, 08.12.2012

Formannskapets behandling 22.11.2012:

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets innstilling 22.11.2012 til Bystyret:

1. Bystyret slutter seg til rådmannens vurdering av vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Glomma og vannområde Glomma sør for Øyeren

Bystyrets behandling 06.12.2012:

Votering:

Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Bystyrets vedtak 06.12.2012:

1. Bystyret slutter seg til rådmannens vurdering av vesentlige vannforvaltningsspørsmål for vannregion Glomma og vannområde Glomma sør for Øyeren

Fredrikstad, 10.12.2012

Rett utskrift

Anita Simensen
møtesekretær

Utskrift til: Miljørettet helsevern v/ Per Helge Ludvigsen
Kommunalsjef Ole Petter Finess

Sammendrag

Arbeidet med vannforvaltning er nedfelt i Vannforskriften, hvor målet er god økologisk vannkvalitet i alle vannforekomster i Norge innen utgangen av 2021. Fredrikstad tilhører Vannregion Glomma, hvor Fylkeskommunen i Østfold er vannregionmyndighet. Vannregionen er videre inndelt i 14 vannområder, hvor Fredrikstad er del av Vannområde Glomma sør for Øyeren, sammen med 10 andre østfoldkommuner.

Vannregionmyndigheten har i samarbeid med øvrige fylkeskommuner utarbeidet høringsdokumentet «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål». Høringsdokumentet beskriver de viktigste utfordringene med forvaltningen av vannressursene i Vannregion Glomma. Det er en oppsummering av dagens miljøtilstand, de viktigste påvirkningsfaktorene, interesser og hensyn som vil bli vektlagt i utarbeidelsen av forvaltningsplanen og tiltaksprogram for vannregionen innen utgangen av 2015.

Med høringen ønsker vannregionmyndigheten å få innspill på følgende:

- Er de vesentlige utfordringene og påvirkningene i vannregionen og vannområdene tydelig beskrevet?
- Er det utfordringer eller forbehold som er utelatt, eller som er feil beskrevet?
- Finnes det data, kunnskap eller observasjoner som kan supplere eller styrke kunnskapsgrunnlaget som dokumentet bygger på?
- Er det tydelig hvordan dokumentet Vesentlige vannforvaltningsspørsmål skal brukes?
- Er alle målkonflikter godt nok beskrevet i dokumentet?

Rådmannen mener generelt at dokument gir et godt utgangspunkt for det videre arbeidet frem mot en felles forvaltningsplan for hele vannregionen innen utgangen av 2015. Utfordringer og påvirkninger i vannregionen og vannområdene er beskrevet på en god og oversiktlig måte.

I høringsdokumentet påpeker vannregionmyndigheten at det mangler overvåkingsdata for mange av vannforekomstene. Rådmannen mener at det er viktig at vannregionmyndigheten følger opp tett de vannområdene som ikke har gjennomført tilstrekkelig tilstandsundersøkelser, for å sikre et godt beslutningsgrunnlag og for å skaffe legitimitet for de tiltak som må gjennomføres.

Rådmannen mener at det er store utfordringer knyttet til fornyelse av det kommunale avløpsnett som burde kommet tydeligere frem i høringsdokumentet. Rådmannen peker i tillegg på at det er viktig at vannregionmyndigheten jobber aktivt opp mot sentrale myndigheter for å bedre de juridiske og økonomiske virkemidlene i landbrukssektoren.

Vedlegg

Utdrag fra Vesentlig vannforvaltningsspørsmål, Vannregion Glomma

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Høringsbrev

Vesentlig vannforvaltningsspørsmål, Vannregion Glomma

Vesentlig vannforvaltningsspørsmål, Vannområde Glomma sør for Øyeren

Saksopplysninger

Østfold fylkeskommune har sendt ut dokument «Vesentlige vannforvaltningsspørsmål» for Vannregion Glomma på høring i perioden 1.juli – 31. desember 2012. Høringsdokumentet beskriver de viktigste utfordringene for forvaltning av vannressursene i vannregionen og 14 vannområder.

Østfold fylkeskommune er vannregionmyndighet for Vannregion Glomma, som er en av 11 vannregioner i Norge. Vannregionen omfatter store deler av Østlandet (9 fylker og 101 kommuner). Vannregionen er inndelt i 14 vannområder. Fredrikstad er del av Vannområde Glomma sør for Øyeren, sammen med Hvaler, Råde, Sarpsborg, Halden, Rakkestad, Skiptvet, Eidsberg, Askim, Trøgstad og Spydeberg. Vannområdet er politisk representert med ordfører i hver kommune, og ledes av ordføreren i Rakkestad. Vannområdet har ansatt en prosjektleder som koordinerer arbeidet. Arbeidet med vannforvaltning er nedfelt i Vannforskriften, hvor målet er god økologisk vannkvalitet i alle vannforekomster i Norge innen utgangen av 2021.

Høringsdokumentet er utarbeidet i samarbeid med øvrige fylkeskommuner. Dokumentet gir føringer for arbeidet med forvaltningsplanen og tiltaksprogram for vannregionen, som skal vedtas som kongelig resolusjon innen utgangen av 2015, etter en tilsvarende høringsrunde som nå gjennomføres. Høringsdokumentet beskriver de viktigste utfordringene med forvaltningen av vannressursene i Vannregion Glomma og i det enkelte vannområde. Det er en oppsummering av dagens miljøtilstand, de viktigste påvirkningsfaktorene, interesser og hensyn som vil bli vektlagt i det videre planarbeidet.

Med høringen ønsker vannregionmyndigheten å få innspill på følgende:

- Er de vesentlige utfordringene og påvirkningene i vannregionen og vannområdene tydelig beskrevet?
- Er det utfordringer eller forbehold som er utelatt, eller som er feil beskrevet?
- Finnes det data, kunnskap eller observasjoner som kan supplere eller styrke kunnskapsgrunnlaget som dokumentet bygger på?
- Er det tydelig hvordan dokumentet Vesentlige vannforvaltningsspørsmål skal brukes?
- Er alle målkonflikter godt nok beskrevet i dokumentet?

Dokumentet skal ikke vedtas etter høringsperioden. I etterkant av høringen vil vannregionmyndigheten utarbeide et høringsdokument som oppsummerer de innkomne høringsuttalelsene og legge disse ut på vannportalen (www.vannportalen.no).

Vesentlige vannforvaltningsspørsmål - Vannområde Glomma sør for Øyeren

Vannområde Glomma sør for Øyeren omfatter store arealer dyrka mark og områder med høy befolkningstetthet. De viktigste belastningene er avrenning fra landbruket, fra tettbebygde strøk og fra spredt avløp. I tillegg er det påvirkninger fra industri og forurenset grunn i nedre deler av vannområdet. Sur nedbør og påfølgende lav pH er fortsatt et stort problem i en rekke skogsvann.

Vannområde Glomma sør for Øyeren inndelt i 137 vannforekomster, fordelt på vannkategoriene: elv (75), innsjø 26), grunnvann (15) og kystvann (21). I NIVA-rapporten «Tilstandsklassifisering av vannforekomster i vannområdet Glomma sør for Øyeren – 2011» ble 19 innsjøer og 63 elve- og bekkelokaliteter undersøkt. Tilstandsklassifiseringen viser at 65% (79 av 122) av overflatevannforekomstene (elv, innsjø og kystvann) er i risiko for ikke å nå miljømålene. Ytterligere 21 % (26 vannforekomster) er i mulig risiko. Fredrikstad kommune har innrapportert alle relevante overvåkingsdata fra bekkeovervåkingen, som grunnlag for tilstandsklassifiseringen til NIVA. For Fredrikstad viser resultatene at 85 % (17 av 20) av elvevannforekomstene er i risiko for ikke å nå miljømålene, og ytterligere 5% (1 av 20) er i mulig risiko. Fredrikstad kommune vil videreføre vannovervåkingen frem til nytt felles overvåkingsprogram er fastsatt innen 31.12.2013. Når det gjelder kystvann har kommunen lite overvåkingsdata og støtter seg her på overvåkingsarbeidet som skjer i regi av Fagrådet for ytre Oslofjord.

I oppsummeringen av hovedutfordringene for Vannområde Glomma sør for Øyeren er det skrevet følgende:

Vannkvaliteten i Glommas hovedløp - fra Røros til Sarpsfossen blir kun marginalt dårligere på tross av betydelige næringstilførsler fra bosetting og næringsvirksomhet. Dette skyldes i hovedsak at Glomma domineres av rent vann fra fjellområdene og betydelig selvrensing i de store innsjøene Mjøsa og Øyeren. Imidlertid er det store årstidsvariasjoner og Glommas hovedløp er sterkt preget av grumset vann i perioder med stor vannføring. Glomma har god til svært god økologisk tilstand på hele elvestrekningen fra Røros til Sarpsfossen. Nedstrøms Sarpsfossen blir vannkvaliteten i Glomma dårligere som følge av industri og annen menneskelig aktivitet (avløp, landbruk etc.).

Typiske lavlandsvassdrag som drenerer tettsteder og jordbruksområder som f.eks. Rakkestadelva og Hæra har høye konsentrasjoner av fosfor, nitrogen og partikler gjennom hele året. Liten årstidsvariasjon i næringsinnhold tyder på dårlig selvrensingseffekt og stor næringstilførsel.

Generelt har lavlandsinnsjøene i vannområdet dårlig vannkvalitet. Vann over marin grense f.eks. i Fjella-områdene er naturlig næringsfattige og ligger i områder med mindre menneskelig aktivitet. Mange av disse næringsfattige vannene er imidlertid utsatt for forurensning og er avhengig av kalking for å opprettholde vannkvaliteten.

Kystvannet inngår også i vannområdet. Glomma har stor påvirkning på vannkvaliteten i Hvaler-området. Langs hele kysten av Østfold påvirkes kystvannet av langtransportert forurensning med havstrømmene. Andre utfordringer er fysiske inngrep som havner og bryggeanlegg, nedbygging av strandsonen, tilbakegangen av viktige fiskearter som kysttorsk og storhvitling, og reduserte forekomster av sukkertare. Generelt mangler vi kunnskap om tilstanden i kystvannforekomstene.

Ansvaret for å kartlegge miljøtilstanden i kystvannet er lagt til Prosjektområde Ytre Oslofjord (5 fylker og 25 kommuner). Prosjektområde Ytre Oslofjord er et felles prosjekt mellom vannregionmyndighetene for vannregionene Glomma og Vest-Viken. Fagrådet for Ytre Oslofjord er en viktig samarbeidspartner i dette arbeidet. Det er vannområdene og kommunene som har ansvaret for tiltaksgjennomføringen.

Økonomiske konsekvenser

Gjennomføring av vannforskriften vil innebære investeringsbehov både for kommunen, kommunens innbyggere og bedrifter innenfor gjeldende regelverk. Det henvises her blant annet til «Handlingsplan 2010-2018 Opprydding i avløp fra spredt bebyggelse» og kommunens «Hovedplan Vann og avløp 2008-2028».

Konsekvenser levekår/folkehelse

Gjennomføring av vannforskriften vil innvirke positivt på folkehelsen ved at vannforekomstene vil kunne oppleves som mer attraktive både i forhold til estetiske hensyn, friluftsliv og rekreasjon.

Ansattes medbestemmelse

Ikke relevant

Vurdering

Rådmannen har følgende kommentarer til vannregionmyndighetens 5 spørsmål:

Rådmannen mener at dokumentet gir et godt utgangspunkt for det videre arbeidet frem mot en felles forvaltningsplan for hele vannregionen innen utgangen av 2015. Utfordringer og påvirkninger i vannregionen og vannområdene er beskrevet på en god og oversiktlig måte. Rådmannen peker samtidig på at det er avgjørende å få til lokalt/regionalt engasjement fra politikere, interesseorganisasjoner og allmennheten for å få til den ønskede forbedring av miljøtilstanden i vannforekomstene.

Rådmannen mener at utfordringen knyttet til å øke fornyingstakten på kommunalt avløpsnett kan være nevnt særskilt under påvirkningskilden «Utslipp fra renseanlegg». Fordi dette er et stort og utfordrende økonomisk og politisk spørsmål og fordi lekkasjer fra ledningsnett utgjør en betydelig forurensningsbelastning.

Tiltak innenfor landbrukssektoren spiller en avgjørende rolle for å gå god vannkvalitet i mange vannforekomster. Rådmannen mener derfor det er viktig at vannregionmyndigheten jobber aktivt opp mot sentrale myndigheter for å bedre de juridiske og økonomiske virkemidlene i landbrukssektoren.

Rådmannen registrerer at vannregionmyndigheten påpeker at det mangler overvåkingsdata (biologiske parametere) for mange av vannforekomstene. En god kartlegging og kjennskap til dagens miljøtilstand er viktig for å kunne vurdere måloppnåelsen, og for å kunne skaffe legitimitet for de tiltak og investeringer enkeltindivider, foreninger, bedrifter etc. må gjøre. Rådmannen mener derfor at det er viktig at vannregionmyndigheten følger opp tett de vannområdene som ikke har gjennomført tilstrekkelig tilstandsundersøkelser.

Rådmannen mener det er tydelig hvordan dokumentet Vesentlige vannforvaltningsspørsmål skal brukes, og vil bidra til å videreutvikle innholdet frem mot forslag til forvaltningsplan legges ut på offentlig høring.

Rådmannen mener at ulike målkonflikter kommer godt frem i dokumentet. Rådmannen vil samtidig vise til at Glomma sør for Øyeren i kapittel 8 har pekt på en del problemstillinger som det er viktig at vannregionmyndigheten tar med i betraktning i det videre arbeidet.